

‘Iedereen groet elkaar’

Wijkscan Molenwijk

Maart 2016

Introductie wijkscan

In het kader van het leernetwerk waarin wijkverpleegkundigen en docenten van de HBO-V samenwerken hebben we, wijkverpleegkundigen en docenten, een wijkscan gemaakt van de wijk 'Molenwijk' in Amsterdam.

Voor wijkverpleegkundigen is het belangrijk om inzicht te hebben in de omgeving van de zorgvragers voor wie zij verantwoordelijk is. Deze omgeving is van invloed op de etiologie, de behandeling en de prognose van gezondheidsproblemen van deze zorgvragers. De verpleegkundige heeft een taak in het bevorderen van de gezondheid. In het beroepsprofiel van de verpleegkundige staat het volgende: *'De verpleegkundige beweegt zich in een maatschappij en zorgsector, waarin het denken in termen van zorg en ziekte verschuift naar denken in gedrag en gezondheid. De verpleegkundige draagt bij aan het bevorderen van gezondheid van mensen door het ondersteunen van hun zelfmanagement. Waar mogelijk betreft de verpleegkundige de naasten en/of mantelzorg actief, waar mantelzorg ontbreekt legt zij contact met of initieert zij een sociaal netwerk rondom de patiënt. Zij houdt daarbij rekening met de fysieke (leef)omgeving, sociale relaties, cultuur en leefstijl. Daarnaast richt zij zich op de omgeving van de patiënt, op groepen patiënten en op andere professionals of instanties, of gemeenten. De verpleegkundige benadert mensen met hoge risico's op gezondheidsproblemen actief. Zij beïnvloedt de leefstijl en gezond gedrag van burgers en patiënten, in de context waarin zij werkt.'* Een wijkscan is een middel om de fysieke leefomgeving, de sociale relaties, cultuur en leefstijl te inventariseren zodat de wijkverpleegkundige preventieve en curatieve activiteiten kan initiëren.

De wijkscan is een instrument waarmee de omgevingsfactoren van mensen in de wijk in kaart gebracht worden. We hebben gebruik gemaakt van het stappenplan 'wijkenanalyse maken' van het Van Kleefinstituut (<http://www.vankleefinstituut.nl/wp-content/uploads/2015/12/Stappenplan-wijkenanalyse-maken.pdf>)

De volgende gegevens zijn opgenomen in een wijkscan: geschiedenis van de wijk, bevolkingssamenstelling, cultuur en religie, gezondheidsvoorzieningen, economie, fysieke omgeving, politiek en bestuur, vervoer en veiligheid, ontspanning, onderwijs en educatie en de visie van de bewoners op het wonen in de wijk. De gegevens zijn verzameld aan de hand van observaties in de wijk en met behulp van (straat)interviews. Feitelijke gegevens zijn overgenomen uit de gebiedsanalyse van de gemeente Amsterdam .

Bewoners aan het woord

Bewoners

Er zijn 15 inwoners op straat geïnterviewd over het leven in Molenwijk. Gemiddeld woonden deze mensen langer dan 10 jaar in wijk. De leeftijd varieerde van 20-90 jaar. De helft van de ondervraagden was niet in Nederland geboren. Vier mensen hebben een chronische aandoening (COPD/ reuma). Vier van de geïnterviewden hebben kinderen. De dominee die in de wijk actief is is ook geïnterviewd.

Algemeen:

De mening van de geïnterviewden over Molenwijk is wisselend, sommigen zijn tevreden maar er zijn ook mensen die vroeger met veel plezier in de wijk woonden maar nu verloedering ervaren die door 2 mensen wordt toegeschreven aan een veranderde bevolkingssamenstelling. De projectgroep begon het project met een overleg bij Mac Donalds in de buurt van Molenwijk. We vroegen aan de bediening of ze de wijk kenden. Omstanders mengden zich in het gesprek waarbij een van de aanwezigen, een oud-bewoonster, zei: 'Iedereen groet elkaar. Het is een fijne wijk om te wonen.'

Bevolkingssamenstelling:

Een geïnterviewde vertelt: 'Volwassenen hebben nog wel hun eigen 'clubje/groepje qua etnische achtergrond. De kinderen spelen wel 'door elkaar'. Iemand anders zegt: 'er woont van alles door elkaar, qua cultuur, gezinnen, ouderen, alleenstaande en leeftijd, wel veel ouderen.'

Cultuur:

'Er is geen Turkse winkel in de wijk, daarvoor moeten we naar een andere wijk, vertelt een Turkse mevrouw, dat kost geld omdat we er met de bus naar toe moeten. Albert Heijn verkoopt weinig Turkse producten.'

Fysieke omgeving:

'De woningen zijn groot en mooi, er is veel groen en er is een park. Tegenwoordig is het vervuild en nieuwe instroom, niet-Nederlanders gooien vuilnis op staat, naast de containers en van het balkon' vertelt een geïnterviewde. Een moeder vindt dat er te weinig speelruimte is voor kinderen van 9-12 jaar. Er zijn veel speeltoestellen voor jongere kinderen. Er is genoeg ruimte voor meer speeltoestellen voor oudere kinderen. Nu ontstaat er ruzie bij de weinige speeltoestellen die er zijn. Mevrouw zegt dat ze dit al vaak heeft aangegeven aan de gemeente maar ze zegt dat ze geen reactie heeft gehad. De dominee vertelt: 'Een groot probleem voor ouderen is de afstand tot de buitendeur door deze galerij flats. Ze moeten wel 3 of 4 fases door voordat ze buiten zijn. Dat is bij verminderde energie/mobiliteit dan al gauw te ver. Deuren zijn geen probleem, er zijn drukknoppen. Hij vindt de tendens van zo lang mogelijk thuis moeten blijven wonen daarom een 'schrikbarende tendens'. 'Ouderen kunnen niet meer naar activiteiten, dus ook niet naar de kerk.'

Ontspanning:

Een geïnterviewde vertelt: 'In de flat gebeuren veel sociale activiteiten, eetavond, clubavond (mevrouw is lid hiervan) en activiteiten die via flyers worden aangekondigd. 'Het diereneiland is echt een oase van natuur en dieren. Geen drank en drugs. Soms ook wel eens voor BBQ of klein feestje. Een groepje Turkse vrouwen vertelt dat ze op woensdag met elkaar gaan koffie drinken en dat er elke donderdag een ontbijt wordt georganiseerd in het Huis van de Wijk. De interviewers worden van harte uitgenodigd om aanwezig te zijn.'

Vervoer:

Een geïnterviewde vindt het hier vooral fijn wonen om dat ze heel dicht in de buurt woont van alles faciliteiten: OV, winkels en

gezondheidscentrum. 'De wijk en omgeving rond de wijk zijn goed te bereiken met OV en met de auto. Je bent snel op de rondweg en naar buiten. Er is alleen te weinig parkeerruimte en de parkeergarage kom je niet zo maar in.'

Veiligheid:

Een bewoonster vertelt dat ze 's avonds niet meer buiten naar komt, dat vertrouwt ze niet. Ook let ze goed op als er aangebeld wordt, ze doet niet zomaar open. O.a. i.v.m. insluipers. In het park komt ze niet alleen, ook niet overdag, alleen met anderen en alleen overdag. 'Alles is in de flat dus daar is het goed bereikbaar en veilig.'

Communicatie:

Een aantal geïnterviewden voelt zich niet serieus genomen door gemeente. Een paar geïnterviewden geven aan niet te weten wie de wijkagent is. Sommigen zijn bekend met het gebruik van de flyers van de huismeester en de 'muurkrant' in de hal van de flat. Een geïnterviewde vertelt dat zij het krantje van de bewonersorganisatie leest en de informatie en brieven van de woningcoöperatie. 'Deze communicatie kanalen zouden in alle flats beschikbaar moeten zijn' is deze bewoner van mening.

Religie:

De kerk ligt buiten de wijk. In de wijk is geen religieuze voorziening aanwezig.

Gezondheid:

De meeste geïnterviewden zijn bekend met het gezondheidscentrum en faciliteiten. Uit interviews blijkt dat bij alledaags gezondheidsklachten bewoners naar de huisarts gaan. Bij meer specialistische zorg nemen ouders hun kinderen naar een academisch ziekenhuis/ziekenhuis. Ouderen met speciale gezondheidsklachten bezoeken specialisten in het Boven IJ ziekenhuis.

Onderwijs en educatie:

De kinderen gaan in de wijk naar school (zeer gemengde samenstelling) en ze gaan hier alleen naar toe. De kinderen maken ook gebruik van de bibliotheek.

Politiek en bestuur

De dominee die geïnterviewd is, vertelt: 'Verschillende bevolkingsgroepen gaan gemoedelijk met elkaar om, er zijn over en weer wel contacten. Wel wordt er veel op de PVV gestemd maar dan zeggen ze 'dat gaat niet over mijn buurman'. De beheerder van het diereneiland merkt op: 'Na de verschillende aanslagen was hiervan in de wijk niets te merken, er ontstond geen onrust. 'Mensen blijven rustig met elkaar omgaan.'

Feitelijke gegevens

Geschiedenis

Molenwijk is onderdeel van het gebied Oostzanerwerf. Het is gebouwd in de Polder Oostzaan, na een grenswijziging op 1 augustus 1966 waardoor de polder bij Amsterdam werd gevoegd. Amsterdam had voor dit gebied een bouwplan ontwikkeld, het Molenwiekplan. Aan dit woningbouwplan, bestaand uit 1256 huurwoningen, bestaande uit 15 flatgebouwen, is na 1 augustus 1966 begonnen. De ligging van de flats is geland als wieken van een molen vandaar de naam Molenwijk. De eerste woning, van deze enige hoogbouwwijk tussen alleen maar laagbouwwijken, werden op 1 april 1968 opgeleverd. De woningen bestaan voor het grootste gedeelte uit vierkamerwoningen met een voor de jaren 60 voor Amsterdamse begrippen uitzonderlijk grote oppervlakte van gemiddeld 95 m², maar ook voor een gedeelte drie- en tweekamerwoningen, waren oorspronkelijk bestemd voor de beter gesitueerden en jonge, grote gezinnen. Aan de rand van de wijk is een torenflat gebouw van zestien verdiepingen bestemd voor ouderen, met ernaast een winkelcentrum en een bibliotheek. Langs de noordrand zijn twee schoolgebouwen en een kinderdagverblijf gebouwd. In de wijk zouden ook een politiestation en een sporthal komen. Het zou een autovrije wijk worden waar de bewoners kunnen genieten van veel groen, ongestoord wandelen en fietsen. Ook zouden er veilige kinderspeelplaatsen komen. Om veel groen te kunnen behouden, werd gekozen voor parkeergebouwen. Gelijk met het bouwplan was het groenplan gemaakt. Dit plan heeft er voor gezorgd dat er in de wijk speelplaatsen voor kleuters, speeltoestellen voor wat oudere jeugd, rolschaatsbanen, basketbalveldjes etc. zijn gekomen. Evenals wandel- en fietspaden grenzen aan een plantentuin, eenden voederplaats en enkele terrassen met banken. Inmiddels kent de wijk nog een heemtuin, een [kinderboerderij](#), een Cruyff Court, en ligt de wijk dicht bij het natuurgebied het Twiske (1).

Bevolkingssamenstelling

Er wonen veel gezinnen in Noord West, 25% van de huishoudens is een stel met kinderen (16% gemiddeld in Amsterdam), 12% is een eenoudergezin (9% gemiddeld). Daarnaast wonen er ook veel ouderen, 16% is 65 jaar of ouder versus 12% gemiddeld in Amsterdam. Het aandeel bewoners van niet-westerse herkomst ligt op het gemiddelde van de stad (35%), het aandeel nieuwe stedelingen is laag (14% versus 29% gemiddeld in de stad). In Banne Buiksloot en Molenwijk wonen meer mensen met migratie-achtergrond uit een niet-westers land, respectievelijk 50% en 45%. Een kwart (24%) van de bewoners van beide buurten is jonger dan 18 jaar (1).

In Noord West wonen relatief veel ouderen. De meeste 65- plussers (59%) vinden de eigen woning geschikt om oud in te worden. Dit percentage is gemiddeld voor Amsterdam. Er wonen veel gezinnen en daarmee ook veel kinderen en jongeren in Noord West: 22% van de populatie is jonger dan 18 jaar (18% gemiddeld in Amsterdam).

Bevolkingsprognose

Tussen 2015 en 2025 zal het aantal inwoners gaan toenemen van 36.300 naar 39.300; een stijging van 8%. Hiermee is de groei in Noord West iets minder sterk dan de gemiddelde groei in Amsterdam (9%) en verreweg het minst sterk binnen Noord. De leeftijdsopbouw in Noord West zal niet drastisch veranderen. Het gebied zal de komende jaren vergrijzen, maar niet sterker dan gemiddeld in Amsterdam. Anno 2015 is het aantal 65-plussers 5.856; in 2025 is dat iets meer dan 7.000. Deze stijging van 20 procent is minder sterk dan de gemiddelde stijging van het

aantal 65-plussers in Amsterdam (+30%). (1)

Cultuur en religie

Er zijn activiteiten van de kerk. Naast de gewone kerkdiensten zijn er diensten voor doven en slechthorenden, er zijn af en toe Friese diensten en er zijn diensten voor mensen met een verstandelijke beperking. Er is een bijbelkring. Verder zijn er ook meer buurtgerichte activiteiten, waar ook niet christelijke mensen welkom zijn en ook daadwerkelijk in behoorlijke aantallen komen (dit geldt vooral voor de ouderenprojecten). De vrijwilligers van de kerk bezoeken de hun bekende ouderen in Molenwijk (die lid zijn van de kerk, of door activiteiten in beeld zijn gekomen).

Dit zijn enkele activiteiten:

- Elke woensdagmorgen koffie in de kerk 10-12u
- 1x maand Woensdagavond Buurtmaaltijd (50 a 60 mensen per avond) (circa E6)
- Klaverjasclub 3^e vrijdagavond van de maand
- 1x 2 maanden 'Tussen 2 banen' gespreksgroep over verliezen van baan, wat dat met je doet, wat wel kan etc.
- Plejater: toneelprojecten (voorstellingen of zelf improviseren) op woensdagmiddag voor kinderen (de kerk heeft een theaterzaaltje) circa 1x maand
- Huis van de Levenskunst: op donderdagmiddag 1x per 2 weken in buurthuis de Evenaar vertelt een buurtbewoner over zijn passie. (2 euro voor consumpties) (De predikant is aanjager van deze activiteit. Om het laagdrempeliger te maken wordt het in het buurthuis gehouden. Het is niet religieus.)
-

Fysieke omgeving

Door verouderde riolering is er vooral in Molenwijk sprake van problemen zoals wateroverlast of verstoppingen. (1)

Vervuiling en verloedering van de openbare ruimte vormen een probleem in Noord West en de twee andere gebieden in Noord. Het onderhoud en schoonhouden van de straten krijgen in Noord West lage rapportcijfers (5,9 en 5,7 versus 6,6 en 6,4 in Amsterdam). Zowel Banne als Molenwijk vallen op als meest zwaar verwaarloosd in onderhoud. De staat van de openbare ruimte is slecht. Beide cijfers hebben tussen 2011 en 2013 een lichte verbetering laten zien. De cijfers voor 2015 zijn nog niet bekend. De CROW-score, een maat voor de hoeveelheid zwerfvuil, is achteruit gegaan tussen 2013 en 2015. Ook over het groenonderhoud en de staat van de speeltoestellen zijn bewoners relatief ontevreden. Slechte bestrating, zoals scheef liggende tegels door boomwortels, leidt tot gevaarlijke situaties, vooral voor ouderen en mindervaliden. De slechte onderhoudsstaat van de openbare ruimte lijkt een demotiverend effect te hebben op de betrokkenheid

van bewoners bij hun (woon)omgeving. In Noord West zijn er meerdere grote groengebieden, maar niet al deze gebieden zijn goed toegankelijk (Noorder IJplas) (1).

Leefbaarheid: De bewoners van het gebied Noord West geven hun eigen buurt een lager cijfer dan gemiddeld (7,0 tegen 7,4). Ook over de ontwikkeling zijn ze minder positief (6,4 tegenover 7,1). Daarnaast vindt 29% dat de buurt achteruit ging in de afgelopen 12 maanden (Amsterdam 15%) en 22% dat de overlast toenam (Amsterdam 13%). De sociale kwaliteit is gemiddeld, maar er worden wel relatief meer spanningen ervaren (indexscore 109, Amsterdams gemiddelde 101). De spanningen zijn tussen 2013 en 2014 iets toegenomen (indexscore van 106 naar 109) (1).

Gezondheid

‘De ervaren gezondheid in Amsterdam Noord is vaker matig of slecht (31% versus 25% gemiddeld in Amsterdam) en bewoners kampen vaker met (ernstig) overgewicht dan gemiddeld (56% versus 40%). Lichamelijke beperkingen komen relatief veel voor en ook worden bewoners vaker belemmerd door chronische aandoeningen (45% versus 35% gemiddeld). De ongunstige gezondheidsscore kan deels verklaard worden door de bevolkingssamenstelling. In het gebied wonen relatief veel 65-plussers (16%) en huishoudens met een zwakkere sociaal-economische positie (20%). Dit zijn beide groepen met relatief veel gezondheidsproblemen. Het aandeel bewoners dat voldoende beweegt ligt in Noord West iets lager dan gemiddeld (1).

Het sportlidmaatschap van 10-jarigen in Noord West ligt met 67% rond het stedelijk gemiddelde. Overgewicht komt hier gemiddeld vaak voor in deze leeftijdsgroep (25%). Het aandeel vierdeklassers dat recent cannabis, tabak en/of alcohol heeft gebruikt, ligt met 30% op het stedelijk gemiddelde. Net als het aandeel vierdeklassers dat aangeeft een ongewenste seksuele ervaring gehad te hebben (4%) (1).

Zelfredzaamheid en participatie.

De standaard leefsituatie-index, een samengestelde score op het gebied van gezondheid, participatie en leefbaarheid die het gemiddelde welzijnsniveau van een buurt beschrijft, is ongunstig in Noord West (96 versus 104 in Amsterdam). De groep die geen regie ervaart over het eigen leven is wat groter dan gemiddeld in de stad (13% versus 10%). Dat zal samenhangen met het hoge aandeel ouderen (4,5% is 80+) en laagopgeleiden (42%) in dit gebied. Bewoners van Noord West geven vaker mantelzorg dan gemiddeld in de stad (12% versus 9%). Zij doen echter minder vaak georganiseerd vrijwilligerswerk en zetten zich minder vaak onbetaald in voor de stad of buurt. Over het geheel genomen is de maatschappelijke participatie laag: 83% van de 19 tot 65-jarigen heeft (vrijwilligers)werk, geeft mantelzorg en/of doet een opleiding (Amsterdam: 87%). De ervaren eenzaamheid ligt met 12% op het stedelijk gemiddelde (11%). Professionals uit het gebied geven echter aan dat er eenzaamheid is onder zowel jongeren als ouderen (1).

Observaties:

- a. Er blijken geen opvanghuizen in Molenwijk te zijn
- b. In de Molenwijk bevindt zich een Gezondheidscentrum tegenover het winkelcentrum.
Het Gezondheidscentrum bestaat uit een
 1. Huisartsenpraktijk – 3 huisartsen en 3 huisartspraktijkondersteuners en assistent. Ook bieden zij opleidingsplaatsen voor 2 arts assistenten in opleiding
 2. Mensendieckpraktijk
 3. Podotherapie praktijk
 4. Apotheek

Thuiszorg aanbieders :

- Cordaan,
- Amstelring,
- Buurtzorg Amsterdam Noord - Amsterdam

Volgens de Gebiedsagenda 2014-2018 is er een actie gepland om de gezondheidsproblemen van ouderen aan te pakken (2).

Economie

De woningen in Noord West, die voor Amsterdamse begrippen vaak groot zijn, worden positief beoordeeld. Gemiddeld geeft men een 7,7 (Amsterdam 7,6). De gemiddelde WOZ-waarde is met €2.220 per m² lager dan het stedelijk gemiddelde (€3.053 per m²). (1) De meeste woningen zijn corporatiebezit (63% versus 46% in Amsterdam). Dit aandeel neemt af, in 2011 was het nog 68%. De koopvoorraad groeit (van 29% naar 33%). Kadoelen en Oostzanerwerf vormen een uitzondering met relatief veel (grote) koopwoningen, respectievelijk 57% en 44% is een koopwoning, ongeveer 60% van de woningen is groter dan 80 vierkante meter. Oostzanerwerf kent daarnaast een concentratie van corporatiewoningen in de buurt Molenwijk. Voor deze kleine buurt is geen rapportcijfer bekend, maar de gemiddeld zeer lage WOZ-waarde van €1.660 per m² wijst op woningen en een woonomgeving die weinig aantrekkelijk worden gevonden. In Oostzanerwerf en Tuindorp Oostzaan neemt het aandeel koopwoningen toe door verkoop. In laatstgenoemde wijk neemt het aandeel koopwoningen ook toe door nieuwbouw in de Bongerd (sinds 2004). (1)

Met bijna 2.100 bedrijven en circa 6.000 werknemers is er in Noord West relatief weinig bedrijvigheid. Het gebied telt 162 banen per 1.000 inwoners tegenover 600 gemiddeld in Amsterdam. De voornaamste sectoren zijn gezondheids- en welzijnszorg, bouwnijverheid, advisering

en onderzoek en handel. Een belangrijke werkgever is het Boven 't Y ziekenhuis. Over het algemeen zijn de vestigingen echter klein met een relatief groot aandeel zzp'ers en starters (1).

Het winkel- en horeca-aanbod is één van de kleinste in de stad: 1 food-winkel en 1 horecagelegenheid per 1.000 inwoners is onder het Amsterdamse gemiddelde van respectievelijk 2 en 4 (1). Het winkelcentrum Molenwijk (6,7) krijgen een relatief hoge waardering van de bezoekers. In beide centra worden echter nog horecavoorzieningen gemist: het winkelend publiek geeft Molenwijk een 4,5 voor de aanwezige daghoreca. In Molenwijk worden ook non-foodwinkels gemist (1)).

Sociaal-economische positie.

De geregistreerde werkloosheid (13,3%), het bijstandsgebruik (6,6%), het gebruik van schuldhulpverlening (2,8%) en het gemiddeld besteedbaar huishoudinkomen (bijna €30.000) liggen rond het stedelijk gemiddelde. Het bijstandsgebruik is echter wel sterker toegenomen dan gemiddeld in de stad en het gemiddeld besteedbaar inkomen minder sterk gegroeid. Het aandeel laagopgeleiden is hoger dan gemiddeld (42% versus 27%) en ook het aandeel huishoudens met een laag inkomen én met een laag opgeleid gezinshoofd is hoger (19,9% versus 15,1%). De buurten Molenwijk, Banne Zuidwest, Noordwest en Noordoost scoren duidelijk ongunstiger: het percentage 15 tot 65-jarigen met bijstand en 18-plussers in schuldhulpverlening is hoger dan het stedelijk gemiddelde (1).

Stapelning van regelingen en voorzieningen.

Huishoudens uit Noord West maken vaker dan gemiddeld gebruik van regelingen en voorzieningen: 60% maakt gebruik van minstens één regeling op het gebied van zorg en welzijn, inkomensondersteuning, jeugdzorg, onderwijs of arbeidsparticipatie (Amsterdam 45%). Van de huishoudens met regelingen heeft 15% er 5 of meer. Hiermee gaat het vaker om multiproblematiek dan gemiddeld in Amsterdam (12%) (1).

Communicatie

De woningcorporaties hebben spreekuren en een contactpersoon die op vaste tijden aanwezig is. De communicatie met de gemeente verloopt via de officiële kanalen. Op het stadsdeelkantoor kunnen bewoners terecht met vragen. Er is een stadsblad (de Echo) waarin nieuws uit de wijk (Amsterdam-Noord) opgenomen is. De gemeente gebruikt dit blad ook om mededelingen te doen. Er is een weblog voor Molenwijk (molenwijk.wordpress.com) waar het laatste nieuws en aankondigingen van activiteiten te vinden zijn. Er is regelmatig een bewonersavond.

Observatie:

Op de deur van het wijkgebouw en op het kantoor van de woningcorporatie hangt een muurkrant en aankondigingen van de diverse activiteiten.

Welzijn

Welzijn jeugd.

Twintig procent van de 10-jarigen in dit gebied heeft een (matig) verhoogde) SDQ-score, wat inhoudt dat ze een verhoogd risico lopen op sociaal-emotionele problemen. Dat is iets bovengemiddeld (Amsterdam: 18%). Het gebruik van jeugdhulp ligt boven het stedelijk gemiddelde (8,5% versus 6,6%). Ook worden meer jeugdigen (en hun gezinnen) ondersteund door Ouder- en Kindteams bij opvoed- en opgroei problemen (3,8% versus 3,0% gemiddeld). Het aandeel gezinnen dat wordt ondersteund door Samen DOEN-teams bij complexe problemen ligt onder het stedelijk gemiddelde (0,8% versus 1,5%). In Noord West biedt daarnaast de aanpak Beter Samen ondersteuning aan dezelfde doelgroep (1).

Voor ouderen zijn er veel activiteiten (zie 'bewoners aan het woord'). Actoren die actief zijn op het gebied van welzijn zijn Stichting Doras en Combiwell zijn actief in de wijk. Het 'Huis van de wijk' heet 'de Evenaar'. In dit huis worden sociale activiteiten georganiseerd. Door de staat van de fysieke omgeving zijn deze activiteiten voor ouderen moeilijk bereikbaar.

Ontspanning

Er zijn sportscholen in de buurt en in het Huis van de Wijk worden creatieve activiteiten georganiseerd. De geografische ligging van Molenwijk is gunstig met betrekking tot de mogelijkheden voor buitenactiviteiten. Recreatiegebied 't Twiske is dichtbij. Behalve het winkelcentrum Molewijk zijn er 2 andere winkelcentra in een straal van 5 kilometer. Deze afstanden zijn voor mensen die mobiel zijn acceptabel. Bewoners die aan huis gebonden zijn (door jonge kinderen of beperkte mobiliteit), zijn afhankelijk van de activiteiten in Molenwijk.

Politiek en bestuur

'De bestuurscommissie Noord bestaat uit 13 leden en heeft uit haar midden de leden van het dagelijks bestuur gekozen. De commissieleden zijn de 'ogen en oren' van het stadsdeel. Zij doen hun uiterste best om mogelijk te maken wat de wens is in de buurt of om knelpunten op te lossen. Waar nodig zetten zij het op de agenda van de gemeente Amsterdam'

<https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/bestuurscommissies/bestuurscommissie-n/>

Het dagelijks bestuur is een onderdeel van de bestuurscommissie. De basis voor dit bestuur is het hoofdpijnenakkoord 2014-2018 dat is opgesteld door de gemeente. Het dagelijks bestuur heeft een 'spreekuur' en is bereikbaar via het secretariaat (telefonisch) en via een contactformulier op de website.

<https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/bestuurscommissies/bestuurscommissie-n/dagelijks-bestuur/diversen-dagelijks/spreekuur-dagelijks/>

Checklist wijkdiagnose

Determinant	Beoordeling				Bron		
	(Zeer) Goed	Redelijk	(zeer) Slecht	???	Weten	Vermoeden	Hopen
FYSIEKE OMGEVING							
Huisvesting:							
- Oppervlakte	X				X		
- Technische kwaliteit huisvesting			X		X		
- Onbewoonbaar verklaarde woningen		X				x	
- Vul desgewenst aan							
Woonomgeving:							
- Groen / Speelmogelijkheden	X				X		
- Veiligheid			X		X		
- Vervuiling / graffiti			X		X		
- Verkeer			X		X		
- Hygiëne / Milieu			x		X		
- Etc.							
- Vul desgewenst aan							
SOCIALE OMGEVING							
Bevolkingsopbouw:							
- Sociale cohesie		X				x	
- Verhouding allochtonenautochtonen is			X		X		

problematisch							
- Mate van inburgering			X			x	
- Discriminatie / sociale veiligheid			X		X		
- Sociale netwerken / verenigingsleven		X				x	
- Vul desgewenst aan							
Sociaal Economische Status:							
- Percentage mensen met een uitkering			X		X		
- Armoede			X		X		
- Werkloosheid			X		X		
- Arbeidsongeschiktheid			X		X		
- Opleidingsniveau			X		X		
- Vul desgewenst aan							

Determinant	Beoordeling				Bron		
	(Zeer) Goed	Redelijk	(zeer) Slecht	???	Weten	Vermoeden	Hopen
LEEFSTIJL							
- Bewegen				X		Nvt	
- Voeding			X			x	
- Genotsmiddelen				X		Nvt	
- Roken				X		Nvt	
- Vul desgewenst aan							
GEZONDHEIDSPROBLEMEN							
- Overgewicht			X		X		
- Eenzaamheid			X		X		

- Depressie / psychische klachten			X		X		
- Hart- en vaatziekten			X			x	
- COPD			X			X	
- Etc.							
- Vul desgewenst aan							
ZORGSYSTEEM							
Gezondheidsvoorzieningen							
- Huisartsen	X				X		
- Buurtnetwerken	X					x	
- Hometeams				X		Nvt	
- Vul desgewenst aan							
Welzijnsvoorzieningen:							
- Jeugdvoorzieningen			X		X		
- Buurtvoorzieningen		X			X		
- Club- en buurthuizen		X			X		
- Etc.							
- Vul desgewenst aan							
Informele netwerken:							
- Buurtverenigingen		X				x	
- Eigen Kracht netwerken				X		Nvt	
- Bewonersorganisaties		X				x	
- Ouderenbonden				X		Nvt	
- Patiëntenorganisaties				X		Nvt	
- Vul desgewenst aan							
Sleutelfiguren							
- Buurtsuper / SRV-man				Nvt		Nvt	

- Conciërge woningcorporatie		X				X	
- Wijkagent		X				X	
- Etc.							
- Vul desgewenst aan							

Samenvattende indruk

Op basis van de interviews, de observaties en de feitelijke gegevens ontstaat de indruk dat Molenwijk een wijk is die achteruit gaat in woongenot. Er worden vanuit de gemeente, woningcorporaties initiatieven ontplooid en de voorzieningen zijn 'op papier' in orde maar de bewoners zijn wisselend tevreden. De ervaren veiligheid (losse stoeptegels, verlichting) is een aandachtspunt en de bereikbaarheid van voorzieningen voor ouderen is een belangrijk thema. Tussen de verschillende culturele groepen zijn spanningen. Uit de gegevens blijkt dat de gemeente deze problemen onderkent en daar beleid op maakt maar dit is voor sommige bewoners niet zichtbaar. Ook voelen deze bewoners zich niet gehoord.

Implicatie voor de wijkverpleegkundige

Door met bewoners te praten en deze ervaringen te vergelijken met beleidsstukken krijgt de wijkverpleegkundige inzicht in de mogelijkheden om het beleid te beïnvloeden. De wijkverpleegkundige kan de bewoners/ zorgvragers ondersteunen bij het melden van knelpunten door informatie te geven over het 'spreekuur' van het dagelijks bestuur van de bestuurscommissie van het stadsdeel. Ook kan zij via deze weg zelf de gesignaleerde bedreigingen van de gezondheid van de bewoners in de wijk aangeven en aanbevelingen doen.